

Het is uiterst gemakkelijk om geld van anderen uit te geven en royaal en sociaal te doen, maar dit mag nooit op den weg liggen van hem, die een wet uitvoert. Voor dezen geldt slechts MILLER'S woord „strengste Objectivität, Recht und Gerechtigkeit, Keinem zu Liebe, Keinem zu Leide”.

Zoo is mijn pogen om een juist begrip van het woord „ziekte” te vinden niet ingegeven door het verlangen om de uitkeering te beperken, zij die mijn 25-jarigen strijd in en om de sociale verzekering kennen, zullen hartelijk lachen om die beschuldiging, maar om naar „recht en billijkheid” te zoeken.

Ik begrijp zeer goed, dat de door mij gegeven opvatting geen antwoord zal kunnen brengen op alle vragen, maar ik heb reeds van zoovele zijden instemming vernomen, en er zijn reeds zóóvele beslissingen in dien geest genomen, dat ik mij met de hoop vlei een kleinen stap in de goede richting te hebben gedaan.

Het zou mij te ver voeren op de détails in te gaan, en daarom laat ik het hierbij.

Den Haag, 7 Juni 1931.

D. BROCKX.

VERSLAG VAN DE BIJeenKOMST DER ALGEMEENE NEDERLANDSCHE VEREEN GING VOOR SOCIALE GENEESKUNDE.

Rectificatie.

De heer mr. LIETAERT PEERBOLTE deelt mij mede, dat hij ter vergadering niet aanwezig was als vertegenwoordiger van den Minister van Arbeid, Handel en Nijverheid, maar als Directeur-Generaal van de Volksgezondheid.

Verder heb ik dezen spreker blijkbaar in één opzicht misverstaan. Niet in het bijzonder in Limburg, waar dit uit den aard der zaak niet mogelijk is, omdat er alleen een R.K. Groene Kruis is, maar juist in het overige gedeelte van van Nederland is samenwerking verkregen tusschen het Groene- Witte- en Witgele Kruis.

Ik rectificeer dit gaarne als straf voor het „verslaan” zonder aantekeningen.

D. BROCKX.

BAARMOEDERKANKER EN ZWANGERSCHAPSVVEELVULDIGHEID.

Destijds heeft collega PENRIS er op gewezen, dat voor het ontstaan van het portiocarcinoma het aantal kinderen, dat de vrouw gehad heeft, geen factor van beteekenis is: anders gezegd, dat een I-para of een X-para in dit opzicht een gelijke kans hebben.

Ik kon er daarna op wijzen, dat al mocht het dan waar zijn, dat het aantal kinderen geen invloed had op het ontstaan van het portiocarcinoma, wel degelijk het huwelijk een invloed heeft, want uteruscarcinoom — men leze portiocarcinoom — komt bij vrouwen, die gehuwd zijn (of geweest zijn) $2 \times$ zoo veelvuldig voor.

Hoe vinden wij nu een compromis tusschen deze tegenstrijdigheden? Ik heb er destijds dit op gevonden: Aanvaardende het feit, dat het aantal kinderen van geen invloed is, het huwelijk wel, zou men kunnen meenen, dat wellicht alleen het feit of de vrouw al of niet kinderen heeft gehad, van beteekenis is. Als steun voor deze opvatting meende ik te moeten aanvoeren het feit, dat de O-parae een uitzondering vormen op den regel. Immers uit de statistieken bleek, dat deze categorie — evenals de ongehuwden — weinig carcinoom had. Ook PENRIS had dit reeds uit zijn materiaal gevonden. Hij schreef het echter aan het toeval toe.

Nu komt PENRIS met nieuw en recent materiaal. Wederom blijkt uit dit materiaal, dat het aantal nulliparae onder de vrouwen met baarmoedercarcinoom gering is. En het is dan ook met voldoening, dat ik uit de studie van PENRIS heb gezien, dat hij dit feit nu niet langer aan het toeval toeschrijft; integendeel het is voor hem thans een punt van ernstige en uitvoerige geestelijke verdieping.

Nu wij het dus eens zijn geworden over het uitzonderlijk gedrag der nulliparae onder de gehuwde vrouwen, gaan PENRIS en ik ieder onze eigen richting wat be-

treft verklaring van dit feit. Dat er echter in de tegenwoordige wereld met al haar gecompliceerdheid van leven en streven en zeker ook met een veelal ingewikkelde huwelijksmakelaardij, toch selectie-invloeden zouden kunnen doordringen als uitkomt in de verhouding: *Gehuwden 100 pCt. meer carcinoom dan ongehuwden*, zooals PENNIS meent waarschijnlijk te achten, weiger ik te aanvaarden, zoolang niet stevige argumenten zijn aangebracht. Dan houd ik het voorloopig nog maar bij de „beproofde” prikkelingstheorie, die zijn waarde voor het ontstaan van de gezwellen bewezen heeft.

H. T. DEELMAN.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

HAMBURG. — **De stem des bloeds.** Tusschen de zes senaten van het Hanseatische Oberlandesgericht is, door een kort geleden gewezen vonnis, eenstemmigheid bereikt ten aanzien van de beslissende beteekenis van het onderzoek der bloedgroep voor gedingen betreffende het vaderschap. Alle zes senaten achten de uitkomst van zulk een onderzoek thans bindend. Voor Hamburg is dit van niet geringe beteekenis: *dagelijks* komen *twee* gevallen van beweerd of bestreden vaderschap voor den rechter (*Münch. med. Wochenschr.*, 29 Mei).

NEW-YORK. — **Volkhuishoudkundige prijs.** Het Carnegie-Instituut te New-York heeft de eerste prijs voor volkhuishoudkundigen arbeid, ten bedrage van 3600 dollars, toegekend van dr. RODERICK FRHR. VON UNGERN-STERBERG te Berlijn, wegens zijn werk over de „oorzaken van den achteruitgang van het aantal geboorten in de Europeesche beschaafde landen” (*Münch. med. Wochenschr.*, 29 Mei).

— **Sterfte aan appendicitis.** De Metropolitan Life Insurance Company deelt in haar statistische verslagen mede, dat het aantal doodelijke gevallen van appendicitis in de Vereenigde Staten van jaar tot jaar toeneemt. In 1928 zijn meer dan 28000 personen daaraan gestorven.

Betreffende de sterfte aan galsteenziekte deelt de Metropolitan mede, dat daaraan naar verhouding zes maal zooveel vrouwen als mannen sterven, en tweemaal zooveel stedelingen als landbewoners (*Deutsche med. Wochenschr.*, 29 Mei).

LONDEN. — **Alcohol en motorbestuurders** Aan het ministerie van verkeer heeft zich den zosten Mei een deputatie van artsen vervoegd om aan te dringen op het verstrekken van een waarschuwingskaart tegen alcohol aan allen, die een rijbewijs verlangen voor het besturen van een motorvoertuig. Te Berlijn en in Ontario worden zulke kaarten reeds verstrekt.

Sir ARTHUR NEWSHOLM en dr. H. M. VERNON betoogden, dat reeds kleine hoeveelheden alcohol van beteekenis waren voor de reacties van het zenuwstelsel van den motorbestuurder. De vertegenwoordiger van den minister zeide, dat reeds alle aandacht aan deze aangelegenheid was geschonken en dat ook hij overtuigd was van de onwenschelijkheid van zelfs matig gebruik van alcohol door motorbestuurders, maar dat zulk een raadgeving „door het Britsche temperament waarschijnlijk niet zou worden gerespecteerd” (*Brit. med. Journ.*, 30 Mei).

— **Ras en carcinoma.** *The Lancet* van 30 Mei maakt melding van een verhandeling van dr. M. SORSBY over het voorkomen van kanker onder Joden. Beweerd wordt zoowel, dat de Joden betrekkelijk weinig vatbaar zijn voor deze ziekte, als dat zij bijzonder vatbaar zijn. Het statistisch onderzoek op dit gebied is bijzonder moeilijk, omdat de opgaven der doodsoorzaken in de verschillende steden verre van nauwkeurig zijn. SORSBY heeft gebruik gemaakt van de gegevens van Londen, Amsterdam, Weenen, Boedapest, Warschau, Lodz en Leningrad, en telkens de cijfers betreffende Joden en niet-Joden met elkander vergeleken. Het is hem gebleken, dat de cijfers betreffende de geheele sterfte aan kanker geen duidelijke verschillen opleveren tusschen de beide groepen der bevolking. Anders is dit, wat betreft het carcinoma van bepaalde organen. In alle onderzochte steden betreft het aantal gevallen van carcinoma uteri onder de Jodinnen slechts de helft of één